

Sint Annaland Vroonstede

Inventarisatie beschermde soorten in het kader van de natuurwetgeving

Sint Annaland Vroonstede

Inventarisatie beschermde soorten in het kader van de
natuurwetgeving

F. van de Knaap

N. Putters

2023

Opdrachtgever

RHO Adviseurs

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-rapport 2023-192

Datum	30 oktober 2023
Versie	v1

Gecontroleerd door: R. Zimmerman

Titel: Sint Annaland Vroonstede
 Projectcode bureau: 2023-192
 Projectleiding: Ir. R. de Beer
 Veldwerk: F. van der Knaap, D. Overduin, M. van Straaten
 Opdracht: RHO Adviseurs
 Contactpersonen: L. Erp (RHO Adviseurs)
 Akkoord voor uitgave: Teamleider Van der Goes en Groot
 Paraaf:

De onderstaande toetsing is gebaseerd op de plannen zoals aangegeven door de opdrachtgever. Bij wijziging van plannen, werkperioden, of werkwijzen kunnen andere conclusies en aanbevelingen met betrekking tot de effecten op beschermde soorten van toepassing zijn.

De bevindingen die zijn beschreven in onderliggende ecologische beoordeling worden over het algemeen gedurende een periode van drie jaar na de verschijningsdatum van dit rapport als geldend gezien, mits omstandigheden in het beschreven gebied niet te sterk zijn gewijzigd.

Ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot; opdrachtgever vrijwaart Ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot is door Certiked gecertificeerd overeenkomstig de eisen van ISO 9001:2015, op basis van het Certiked Model 2015.

Het Ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G

Hazenkoog 35-A

2295 RV Kwintsheul

1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding tot het onderzoek	5
1.2	Doel van het onderzoek.....	6
1.3	Ligging van het plangebied	6
1.4	Geplande werkzaamheden	6
1.5	Leeswijzer	6
2	Methode	8
2.1	Amfibieën.....	8
2.1.1	Rugstreeppad	8
2.2	Grondgebonden zoogdieren.....	10
2.2.1	Haas	10
2.2.2	Waterspitsmuis	11
3	Resultaten Amfibieën	13
3.1	Rugstreeppad.....	13
3.1.1	Onderzoek voortplantingswater	13
3.1.2	Onderzoek landbiotoop.....	14
4	Resultaten grondgebonden zoogdieren	15
4.1	Haas	15
4.2	Konijn	17
4.3	Waterspitsmuis.....	17
5	Effectbeoordeling en maatregelen	19
5.1	Amfibieën.....	19
5.1.1	Rugstreeppad	19
5.2	Grondgebonden zoogdieren.....	19
5.2.1	Haas 19	
5.2.2	Waterspitsmuis	19
5.3	Overige broedvogels.....	19
5.4	Zorgplicht	20

6	Conclusies en aanbevelingen	21
7	Aanbevolen en geraadpleegde literatuur	22
8	Bijlagen	23

1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

Er is het voornemen om het bestemmingsplan te wijzigen en nieuwbouw woonwijk te realiseren. Sint Annaland ligt in de gemeente Tholen in de provincie Zeeland.

Het is mogelijk dat grondgebonden zoogdieren (Haas, Waterspitsmuis) of Rugstreeppadden verblijven in het plangebied. Ook is het mogelijk dat deze soorten het plangebied gebruiken als onderdeel van hun leefgebied. De aanwezigheid van deze potentie is aangegeven in een eerder uitgevoerde 'ecologische quickscan' (Bik, 2022).

Om dit nader te onderzoeken heeft RHO adviseurs opdracht gegeven aan ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot een inventarisatie uit te voeren naar deze soorten.

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode april-oktober 2023. De inventarisatie is uitgevoerd door medewerkers van bureau Van der Goes en Groot.

Dit rapport doet verslag van het onderzoek.

Figuur 1.

De ligging van het plangebied (rood omlijnd).

1.2 Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in het voorkomen en de verspreiding van Haas, Waterspitsmuis en Rugstreeppad binnen het plangebied.

1.3 Ligging van het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het plangebied aangegeven.

Het projectgebied bestaat uit akker- en grasland. Het projectgebied wordt deels begrensd door oppervlaktewater in de vorm van sloten. Ten oosten van het projectgebied is een woonwijk van Sint-Annaland gelegen. Aan de noordelijke zijde is de Bethelkerk gelegen. Ten westen van het projectgebied is akkerland aanwezig. Ten zuiden van het projectgebied is de Zoetwaterweg gelegen. Het projectgebied wordt doorkruist door een sloot. Aan de noordoostelijke grens is een bosschage aanwezig. Groenblijvend struweel is te vinden aan de noordelijke zijde van het projectgebied.

1.4 Geplande werkzaamheden

In het plangebied zal een nieuwbouw woonwijk gerealiseerd worden met circa 100 woningen. Hiervoor dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden.

De ecologisch gevoelige werkzaamheden zullen bestaan uit het verwijderen van de vegetatieve toplaag, het vergraven van de bodem en de oevers, het opbrengen van grond. Hierbij kunnen verblijfplekken die mogelijk in gebruik zijn bij zoogdieren of amfibieën tijdelijk geopend worden of verdwijnen. Ook kunnen dieren en planten (indien aanwezig) beschadigd, verwond, verdrukt of gedood worden.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden kan daarnaast door geluid, trillingen en licht verstoring optreden van (beschermde) soorten.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de methode van het onderzoek beschreven.

In hoofdstuk 3-4 worden de resultaten beschreven en wordt aangegeven welke soorten zijn aangetroffen binnen en eventueel nabij het plangebied.

In hoofdstuk 5 wordt ingeschat in hoeverre deze soorten negatieve effecten kunnen ondervinden door de uit te voeren werkzaamheden welke specifieke maatregelen eventueel noodzakelijk zijn en of een ontheffing van de Wnb noodzakelijk is.

Ten slotte bevat hoofdstuk 6 de conclusies met noodzakelijke vervolgstappen. Indien van toepassing worden aanbevelingen gedaan.

Hoofdstuk 7 tenslotte, geeft een overzicht van de gebruikte literatuur. In de bijlages is aanvullende informatie opgenomen over de geldende wetgeving en de gebruikelijke procedures bij een vergunnings- en/of ontheffingsaanvraag. Eventueel zijn (indien relevant) verspreidingskaarten opgenomen.

2 Methode

2.1 Amfibieën

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde soorten amfibieën en hun voortplantingslocaties of hun leefgebied. In het plangebied worden, op basis van de uitgevoerde quickscan (Bik, 2022), de volgende soorten verwacht: Rugstreeppad.

Hiervan worden zowel land- als voortplantingsbiotoop mogelijk aanwezig geacht.

Voor de andere relevante (wild voorkomende) soorten zijn geen recente waarnemingen bekend uit de omgeving van het plangebied en/of ontbreekt geschikt leefgebied. Tijdens de inventarisatie is ook de directe omgeving van het plangebied meegenomen en is uiteraard ook gelet op eventueel andere aanwezige beschermde amfibieën.

2.1.1 Rugstreeppad

Het onderzoek is uitgevoerd conform het *Kennisdocument Rugstreeppad* (BIJ12, 2017). Alle waarnemingen zijn op locatie gekarteerd.

Voortplantingswater

Om eventuele voortplantingsplaatsen van de Rugstreeppad vast te stellen is op twee avonden in de periode van 15 april tot eind mei geluisterd naar kooractiviteit (zie Tabel 1). De bezoeken zijn zoveel mogelijk tijdens relatief warme en windstille avonden en nachten uitgevoerd.

Tijdens een nachtelijk bezoek worden de potentiële voortplantingsplaatsen opgezocht en worden roepende mannetjes geteld. Op paden en andere open plekken kunnen 's nachts ook adulte dieren worden waargenomen.

Omdat in deze periode geen waarnemingen werden verricht van roepende dieren is om de aanwezigheid van de soort (volledig) uit te sluiten in de periode eind juni-juli (4 juli 2023) nogmaals bij geschikte omstandigheden een luisterronde uitgevoerd.

Landbiotoop

Omdat naast potentieel voortplantingswater ook geschikt landbiotoop aanwezig is, is hiernaar apart onderzoek ingezet.

Het onderzoek naar landbiotoop heeft bestaan uit vijf avondbezoeken in de periode juni-september (zie Tabel 1 voor data veldbezoeken) waarbij met een sterke zaklamp gericht gezocht is naar Rugstreeppadden.

Ronde	Datum	Tijd	Type onderzoek	Weersomstandigheden (Wind (bft)/temp/neerslag)
1	27 april 2023	21:30-23:00	voortplanting	W3/11 °C/lichte regen
2	10 mei 2023	21:45-23:15	voortplanting	W4/13 °C/droog na langdurige regenval
3	4 juli 2023	22:00-23:30	voortplanting	NW3/17 °C/regen
1	23 juni 2023	21:30-00:00	land	NW2/20°C/droog
2	04 juli 2023	22:00-23:30	land	NW3/17 °C/regen
3	31 juli 2023	21:30-23:00	land	ZW3/17 °C/droog na heel veel regen
4	7 aug 2023	21:15-22:45	land	O4/17 °C/droog na regen
5	26 sep 2023	21:00-23:30	land	ZO2/17 °C/droog

Tabel 1.

Bezoekdatums, onderzoeksmethode en weersomstandigheden tijdens het onderzoek naar Rugstreeppad.

Het gehele onderzoeksgebied is hierbij bezocht met vooral aandacht voor de meer open terreindelen zonder dichte vegetatie waar Rugstreeppadden in landbiotoop te verwachten zijn. De bezoeken zijn zoveel mogelijk op vochtige en warme avonden uitgevoerd.

Tijdens het onderzoek zijn (steekproefsgewijs) objecten als planken gekeerd zodat hieronder verscholen Rugstreeppadden gevonden konden worden.

Onderzoek naar Rugstreeppadden in het plangebied op 10 mei 2023. Op deze avond liggen plassen in het plangebied na aanhoudende regenval, wat voor Rugstreeppad potentieel voortplantingswater kan zijn.

Hierbij is verstoring geminimaliseerd en al het gekeerde materiaal is meteen teruggelegd in oorspronkelijke positie.

Het 's avonds met een zaklamp op zoek gaan naar Rugstreeppadden is vooral een methode om de aanwezigheid van Rugstreeppad aan te tonen, volledige zekerheid omtrent afwezigheid is met deze (of een andere) methode niet te krijgen (zie KENNISDOCUMENT RUGSTREEPPAD, pag. 13). Als tijdens de vijf bezoeken in het geheel geen padden worden aangetroffen, mag er echter wel vanuit gegaan worden dat het plangebied geen belangrijke functie heeft als landbiotoop voor de Rugstreeppad.

2.2 Grondgebonden zoogdieren

Alleen zoogdiersoorten die onder de Wet natuurbescherming zijn beschermd en die geen provinciale vrijstelling hebben, zijn geïnventariseerd. Het betreft in dit geval Haas en Waterspitsmuis.

Tijdens de inventarisatie is ook gelet op eventueel andere beschermde soorten. Alle waarnemingen en locaties van gebruikte onderzoeksmaterialen zijn op locatie gekarteerd met behulp van een veldtablet.

2.2.1 Haas

Er zijn in totaal vijf bezoeken gebracht aan het plangebied om de aanwezigheid van Haas vast te leggen. De bezoeken zijn uitgevoerd in de periode april – juli. Er is een speciaal veldbezoeken gebracht overdag en er is onderzocht tijdens bezoeken gelopen in combinatie met het Rugstreeppadden-onderzoek. Deze bezoeken zijn in de schemering en na zonsondergang uitgevoerd.

Tijdens de bezoeken overdag is met een verrekijker (vergroting 8x) en een telescoop (vergroting 20-60x) over het kavel gekeken of hazen aanwezig zijn. Tijdens de avondronden tijdens het Rugstreeppadden onderzoek is met behulp van een warmtebeeldcamera (Lahoux spotter) gekeken of hazen aanwezig zijn in het plangebied. Daarnaast is ook door het veld of de akker gelopen om hazen die zich hebben platgedrukt tegen de bodem, op te laten schrikken, om ze zo als nog waar te kunnen nemen.

Tabel 2.
*Bezoekdatums,
onderzoeksmethode en
weersomstandigheden
tijdens het onderzoek
naar de Haas.*

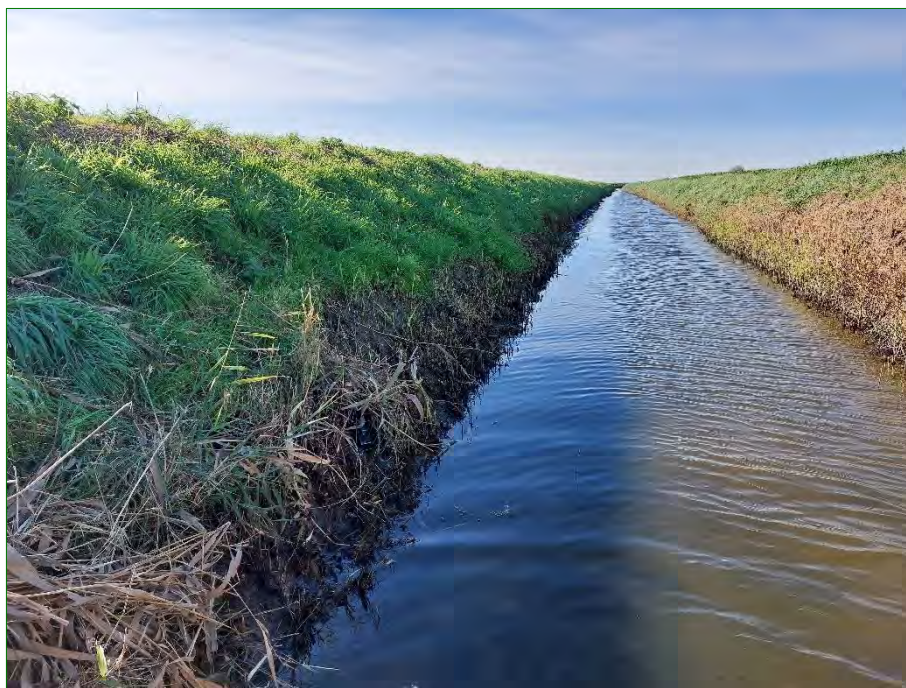
	Datum	Tijd	Weersomstandigheden (Wind (bft)/temp/neerslag)
Ronde 1	3 april 2013	09.00 - 11.00	NO3 / 7 °C / droog
Ronde 2	27 april 2023	21:30-23:00	W3/11 °C/lichte regen
Ronde 3	10 mei 2023	21:00-22:30	W4/13 °C/droog
Ronde 4	23 juni 2023	20:30-00:00	NW2/20°C/droog
Ronde 5	4 juli 2023	21:15-22:45	NW3/17 °C/regen

2.2.2 Waterspitsmuis

Om een beeld te krijgen van de aanwezigheid en de verspreiding van Waterspitsmuis in het onderzoeksgebied is in het najaar van 2023 een vangonderzoek uitgevoerd met behulp van *Longworth*-inloopvallen. Dit onderzoek is uitgevoerd conform de gangbare inventarisatiemethode voor kleine zoogdieren zoals gehanteerd door zoogdiervereniging VZZ.

De inloopvallen worden op plaatsen gezet met voldoende vegetatiedekking, een belangrijke factor in de aanwezigheid van kleine zoogdieren. Een **vanglocatie** bestaat uit een raai van 10 × 2 vallen welke worden uitgezet met onderlinge afstand van 10 meter. Alvorens de vangsten plaatsvinden worden de inloopvallen voor een periode van 2-3 dagen in het veld geplaatst. Hierbij is het vangmechanisme buiten werking gesteld, waardoor kleine zoogdieren kunnen wennen aan het nieuwe object in hun omgeving. Deze periode van gewenning wordt ook wel “prebait-periode” genoemd en is zeer belangrijk voor de uiteindelijke vangstresultaten. Aansluitend op de prebait-periode worden de vallen op scherp gezet en vinden vier controles plaats (2 nachten) met tussenpozen van steeds maximaal twaalf uur.

Het vullen van het leefgedeelte van de inloopvallen met hooi is belangrijk voor warmte-isolatie en moet dan ook goed droog zijn. Verlies van lichaamswarmte is namelijk een zeer kritische factor in de overleving van kleine zoogdieren. Daarnaast wordt in de val voedsel aangeboden zoals appel, wortel, haver-mout, kattenbrokken en meelwormen.

De vallocatie is geplaatst in de linkeroever. Het betreft een relatief ongeschikte situatie voor Waterspitsmuis wat in het gehele plangebied aanwezig bleek.

Het aanbod van dierlijk voedsel in de vorm van meelwormen en kattenbrokken is vooral voor de overleving van spitsmuizen belangrijk. Gevangen dieren worden ter plekke gedetermineerd en weer vrijgelaten op de vanglocatie.

Het veldwerk is uitgevoerd in de periode 13- tot en met 18 oktober 2023. Er is op één vanglocatie bemonsterd. De raai is geplaatst op een locatie met de hoogste vangkans op Waterspitsmuis. In Bijlage 1 is de exacte ligging van de vanglocatie weergegeven, Tabel 3 geeft een beknopte beschrijving van het aanwezige biotoop op de plaats met de uitgezette vallenraai. Bij het onderzoek zijn vooral de kansrijke situaties voor Waterspitsmuis. Het gaat hierbij in een optimale situatie om dichtbegroeide moerassituaties met ondiepe waterzones. Door reguliere schonings- en maaiwerkzaamheden bleken deze omstandigheden niet aanwezig in het plangebied. Daarom is gekozen voor een oever langs een slootdeel met een ondiepe waterzone.

Overige zoogdieren

Tijdens alle onderzoeken zijn waarnemingen van andere zoogdieren genoteerd.

Tabel 3.

Beschrijving van de locatie met vallenraai t.b.v. het onderzoek Waterspitsmuis in Vroonstede te Sint Annaland in 2023.

Vanglocatie	Beschrijving biotoop
1	De vallocatie staat in de oever van een sloot gelegen tussen akkers. Alle sloten en oevers in het plangebied bleken geschoond/gemaaid waardoor weinig vegetatiedekking aanwezig is. Een slootdeel met ondiepe waterzone is geselecteerd waarbij vallen tegen de waterlijn zijn geplaatst. Met maaisel is beschutting rond de vallen aangebracht om het aantrekkelijker te maken voor kleine zoogdieren.

3 Resultaten Amfibieën

Er zijn in het geheel geen amfibieën vastgesteld in het plangebied zelf. Hieronder worden de resultaten van het onderzoek naar Rugstreeppadden kort toegelicht. Er worden daarbij enkele karakteristieke uiterlijke en ecologische kenmerken van de dieren genoemd.

3.1 Rugstreeppad

3.1.1 Onderzoek voortplantingswater

In het plangebied werd de Rugstreeppad niet in voortplantingswater aangetroffen, zoals de sloten rondom de percelen of in de grote, vrij diepe plassen die op het land stonden na extreme regenval.

Op ruime afstand, maar hoorbaar vanuit plangebied, zijn roepende Rugstreeppadden uit zowel ten westen van de Oudelandseweg als vanuit polders in zuidelijke richting tijdens de eerste twee rondes gehoord. De exacte locatie van deze roepende rugstreeppadden kon niet worden vastgesteld, maar de afstand tot het plangebied is minimaal 250 meter geweest (zie Figuur 2).

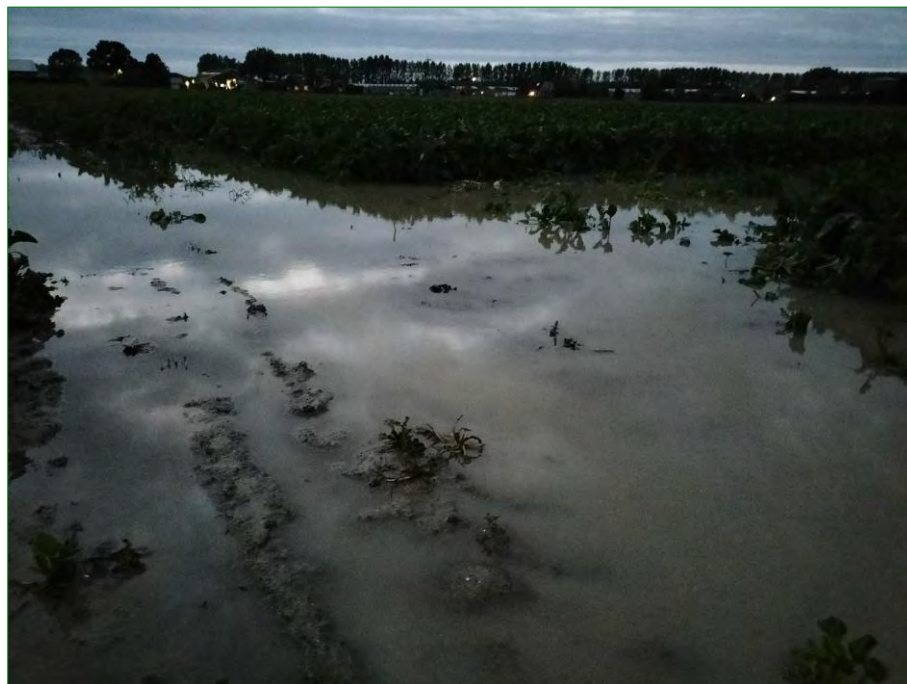
Roepende Rugstreeppadden zijn in het plangebied zelf niet gehoord.

Figuur 2.

De ligging van het plangebied (rode lijn), de pijlen wijzen naar de richting waar het geluid van de roepende Rugstreeppadden vandaan kwam.

Grote delen van het land stonden tijdens de eerste rondes onder water, als gevolg van aanhoudende regenval. Ondanks dat dergelijke tijdelijke poelen geschikt voortplantingswater kunnen zijn, is Rugstreeppad niet gehoord of gezien in het plangebied.

3.1.2 Onderzoek landbiotoop

Binnen het plangebied werd de Rugstreeppad niet rondkruipend, jagend of onder materialen rustend, aangetroffen, ondanks de aanwezigheid van een vergraafbare bodem. Tijdens regulier gebruik rijden regelmatig zware landbouwvoertuigen op delen van de akker. Dit verkleint de kans dat Rugstreeppadden zich hier (veilig) kunnen ingraven. Omdat de soort niet is aangetroffen in het plangebied en de omgeving daarvan, is geen aparte verspreidingskaart gemaakt.

Bij het zoeken met een zaklamp op de akkers en open terreindelen zijn geen Rugstreeppadden waargenomen.

4 Resultaten grondgebonden zoogdieren

4.1 Haas

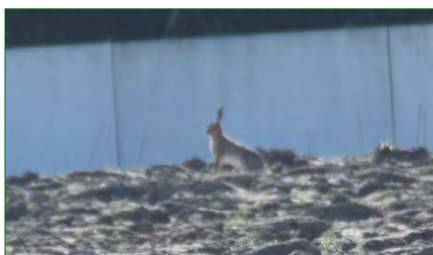
Tijdens de verschillende veldbezoeken zijn meerdere Hazen waargenomen. Sommige hazen werden opgestoten anderen waren vanaf de rand van het kavel al waar te nemen. In de eerste ronde zijn twee hazen aangetroffen in het plangebied. In de nachtelijke rondes zijn twee tot maximaal negen hazen waargenomen doormiddel van een warmtebeeldcamera. In de nacht zijn meer hazen aangetroffen omdat hazen vooral 's nachts en in de vooravond actief zijn. Hazen leven vaak solitair maar foerageren vaak in groepen of in losse associaties, om het risico van predatie te verlagen.

Tabel 4.
*Aangetroffen aantallen
Hazen per bezoek.*

Bezoekdatum	Aantal waargenomen hazen
3 april	2 hazen
27 april	9 hazen
10 mei	7 hazen
23 juni	2 hazen
4 juli	2 hazen

Meerdere hazen aanwezig in het plangebied.

Opgestoten haas in het plangebied.

Nachtelijk actieve Haas in het plangebied.

Omdat het plangebied bestaat uit een akker met lage begroeiing, zijn geen duidelijke hazenlegers zichtbaar in de begroeiing. Maar er zijn wel permanent hazen aanwezig in het plangebied. Het aantal waargenomen hazen ligt tussen de twee tot maximaal 9 individuen in het plangebied.

Naast de zichtwaarnemingen zijn ook diverse sporen aangetroffen zoals prenten, vacht, uitwerpselen en de resten (skelet) van een dode Haas binnen het plangebied.

Geconcludeerd kan worden dat het aantal hazen in het plangebied varieert van 2 tot maximaal 9 exemplaren gedurende het seizoen.

Een rustende Haas aanwezig in het plangebied, achter de Haas een aanwezige Ekster.

Uitwerpselen van een Haas.

Prenten van Haas.

Resten van een skelet van een Haas.

4.2 Konijn

Het wilde Konijn is net als de Haas sinds december 2000 beschermd en niet meer vrijgesteld binnen de Provincie Zeeland.

In het kavel direct naast het plangebied is tijdens het onderzoek naar Hazen ook een Konijn waargenomen. Het Konijn bevond zich aan de rand van een weide die belopen werden door paarden. Konijnen zijn niet aangetroffen binnen het plangebied en binnen het plangebied is ook geen geschikt biotoop aanwezig voor deze soort.

Tabel 5.
Aantal vangsten (geen individuen) per soort per locatie in Vroonstede te Sint Annaland.

Konijn net buiten het plangebied.

4.3 Waterspitsmuis

In de periode 13 tot en met 18 oktober zijn in de sloot langs de noordwestelijke grens van het gebied op één vallocatie kleine

Eén van de gevangen Veldmuizen in Vroonstede te Sint Annaland.

zoogdieren gevangen. Er zijn in totaal zes vangsten gedaan waaruit slechts één soort werd vastgesteld, namelijk de Veldmuis. De beschermde Waterspitsmuis werd niet aangetroffen. In Tabel 5 staan de vangstresultaten weergegeven.

Tabel 6.

Vangsten tijdens het onderzoek naar kleine zoogdieren in Sint Annaland Vroonstede.

Soort	Locatie 1
Veldmuis	6
totaal	6

De vaststelling van slechts één soort van de kleine zoogdierfauna op de vanglocatie is zeer laag te noemen. De aangetroffen Veldmuis betreft één van de meest algemeen voorkomende zoogdiersoorten in Nederland. De soort vormt zelfs belangrijk stapelvoedsel voor tal van roofdieren.

Het ontbreken van andere algemene soorten van de kleine zoogdierfauna zoals Bosmuis of Bosspitsmuis is niet erg opmerkelijk aangezien een goede vegetatiedekking ontbreekt in het plangebied. Een goede vegetatiedekking is belangrijk voor kleine zoogdieren om hierin te kunnen schuilen/vluchten voor met name roofvogels en andere roofdieren. Afgezien van de uitgevoerde werkzaamheden zoals schonen en maaien is vegetatiedekking in de regel schaars in akkergebieden.

Voor een soort als de Waterspitsmuis die aanzienlijk hogere eisen stelt aan de leefomgeving dan de meer algemeen voorkomende soorten kan worden gesteld dat het plangebied duidelijk ongeschikt is voor de soort.

Voorbeeld van de plaatsing van een inloopval in het plangebied. Door het ontbreken van voldoende vegetatiedekking zijn de vallen afgedekt met maaisel.

5 Effectbeoordeling en maatregelen

De aanwezigheid van amfibieën of grondgebonden zoogdieren in het plangebied of de directe omgeving daarvan kan van invloed zijn op de verdere procedure. De effecten die kunnen optreden bij de geplande werkzaamheden worden hieronder beschreven. Voorts zal worden aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om effecten te voorkomen of te minimaliseren.

5.1 Amfibieën

5.1.1 Rugstreeppad

In het plangebied zijn in het geheel geen beschermde, niet vrijgestelde, amfibieën (Rugstreeppad) vastgelegd. Er zijn geen negatieve effecten van de ingreep op beschermde, niet vrijgestelde, amfibieën mogelijk.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

5.2.1 Haas

De definitie ‘verblijfplaats’ is lastig bij de Haas omdat hazen niet langdurige vaste verblijfplaatsen hebben. Door de constante aanwezigheid van Hazen (rustend, verblijvend en foeragerend) in het plangebied kan geconcludeerd worden dat het plangebied een (onderdeel van) een vast leefgebied is van een groep van 2 tot maximaal 9 hazen, met bijbehorende ‘verblijfplaatsen’.

De aanwezige ‘verblijfplaatsen’ en omliggend leefgebied zullen door de werkzaamheden binnen het plangebied verdwijnen. Er is tijdelijke compensatie en permanente compensatie noodzakelijk. Er dient een ontheffing te worden aangevraagd waarbij in een op te stellen ‘activiteitenplan’ deze maatregelen worden uitgewerkt.

5.2.2 Waterspitsmuis

In het plangebied zijn geen beschermde, niet vrijgestelde, kleine zoogdiersoorten zoals de Waterspitsmuis vastgesteld. Er zijn geen negatieve effecten van de ingreep op Waterspitsmuis mogelijk.

Er dient ten alle tijden wel rekening gehouden te worden met de zorgplicht (zie Bijlage 3.1.1).

5.3 Overige broedvogels

In het plangebied zijn geen vogelsoorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen te verwachten. Er kunnen in het plangebied, in het broedseizoen, wél andere soorten broedvogels vestigen met niet-jaarrond beschermde nesten.

Dergelijke vogelnesten kunnen worden verstoord of vernield bij ecologisch gevoelige werkzaamheden zoals diverse graafwerkzaamheden of het verwijderen van de vegetatieve toplaag.

Men dient deze activiteiten waarbij nesten verstoord of vernield kunnen worden daarom buiten het broedseizoen plaats te doen vinden, dus niet van grofweg 15 maart tot 15 juli. Deze periode is afhankelijk van bijvoorbeeld het weer en de betrokken soorten. Als onverhoopt buiten deze periode vogels broedend aanwezig zijn, dienen werkzaamheden plaatselijk te worden uitgesteld.

Wanneer toch in het broedseizoen gewerkt gaat worden is het mogelijk, voorafgaand aan het broedseizoen of voorafgaand aan de vestiging van broedvogels, het plangebied ongeschikt te maken als (nog) geen nesten aanwezig zijn.

5.4 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende soorten en hun leefomgeving geldt de zorgplicht (zie Bijlage 3.1.1). Teneinde de zorgplicht na te leven kan men voorafgaand aan de werkzaamheden de volgende praktische richtlijnen hanteren:

- ♣ Voor aanvang van de werkzaamheden dient dekking biedende vegetatie kort gemaaid te worden en minimaal één dag te blijven liggen, zodat mogelijk aanwezige grondgebonden zoogdieren de kans krijgen het gebied te verlaten.
- ♣ Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal kan gefaseerd verwijderd worden. Dit geeft bodem- en gebouw bewonende dieren de kans om het plangebied te ontvluchten en een alternatief leefgebied te benutten in de (directe) omgeving.
- ♣ Het verwijderen van groen kan zoveel mogelijk beperkt worden of na de werkzaamheden kan nieuw groen aangeplant worden op dezelfde locaties als waar groen verwijderd wordt.
- ♣ Vermijd zware trillingen en sterk geluid bij mogelijk gevestigde natuurwaarden. Bij de werkzaamheden moet voorkomen worden dat 's nachts en met sterke bouwverlichting wordt gewerkt.

6 Conclusies en aanbevelingen

Tijdens de inventarisatie is Haas aangetroffen (zie Tabel 7).

Tabel 7.

Aangetroffen beschermde soorten met vastgestelde gebruiksfuncties binnen het plangebied.

soorten					
	Aanwezig	Verblijf (aantal)	Essentieel leefgebied		
Rugstreepad	nee	nee	nee		
Haas	Ja	Ja (2 t/m 9)	Ja (2 t/m 9)		
Waterspitsmuis	nee	nee	nee		

- ♣ In het plangebied zijn verblijfplaatsen aanwezig van Haas. De aanwezige verblijfplaatsen en omliggend leefgebied zullen door de werkzaamheden binnen het plangebied vernield worden. Er is tijdelijke compensatie en permanente compensatie noodzakelijk. Er dient een ontheffing te worden aangevraagd waarbij in een op te stellen 'activiteitenplan' deze maatregelen worden uitgewerkt.
- ♣ In het plangebied is geen Waterspitsmuis of vastgelegd. Er zijn geen negatieve effecten van de ingreep op Waterspitsmuis mogelijk.
- ♣ In het plangebied zijn geen beschermde, niet vrijgestelde, amfibieën (Rugstreepad) vastgelegd. Er zijn geen negatieve effecten van de ingreep op beschermde, niet vrijgestelde, amfibieën mogelijk.
- ♣ In het plangebied kunnen broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten voorkomen. Voor de verwachte aanwezige broedvogels dienen werkzaamheden waarbij nesten vernield of verstoord kunnen worden, buiten het broedseizoen plaats te vinden. Een ontheffing is voor broedvogels dan niet nodig. Het broedseizoen loopt ruwweg van half maart tot half juli.
- ♣ Voor overige aanwezige soorten geldt onverminderd de zorgplicht (zie Bijlage 3.1.1).

7

Aanbevolen en geraadpleegde literatuur

- BEKKER, J.P. 2010. Zoogdieren in Zeeland. (serie: fauna van Zeelandica). Zoogdierenwerkgroep Zeeland
- BIJ12, 2017. KENNISDOCUMENT RUGSTREEPPAD, JULI 2017. WWW.BIJ12.NL.
- BIK, A.J. 2022. Quicksan *Vroonstede fase II te Sint-Annaland*. Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V., Leimuiden.
- BROEKHUIZEN, S., B. HOEKSTRA, V. VAN LAAR, C. SMEENK & J.B.M. THISSEN (RED.), 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. 3^e herziene druk. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- CREEMERS, R., J. VAN DELFT, 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland (RAVON), Nijmegen.
- CREEMERS, R.C.M., K. JOOSTEN, A. VAN DIEPENBEEK, 2019. *Herkenning van amfibieën en reptielen*, 3^e herziene druk. Stichting RAVON, Nijmegen.
- DIEPENBEEK, A. VAN & J. VAN DELFT, 2006. *Het waarnemen van amfibieën en reptielen*. Stichting RAVON, Nijmegen.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000*. – *Nederlandse Fauna 5*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- STUMPEL, T. & H. STRIJBOSCH, 2006. *Veldgids amfibieën en reptielen*. KNNV-Uitgeverij, Utrecht
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- WISMEIJER, H., 2002. *Zoogdieren van Europa*. ANWB bv/ TIRION Uitgevers bv, Baarn.

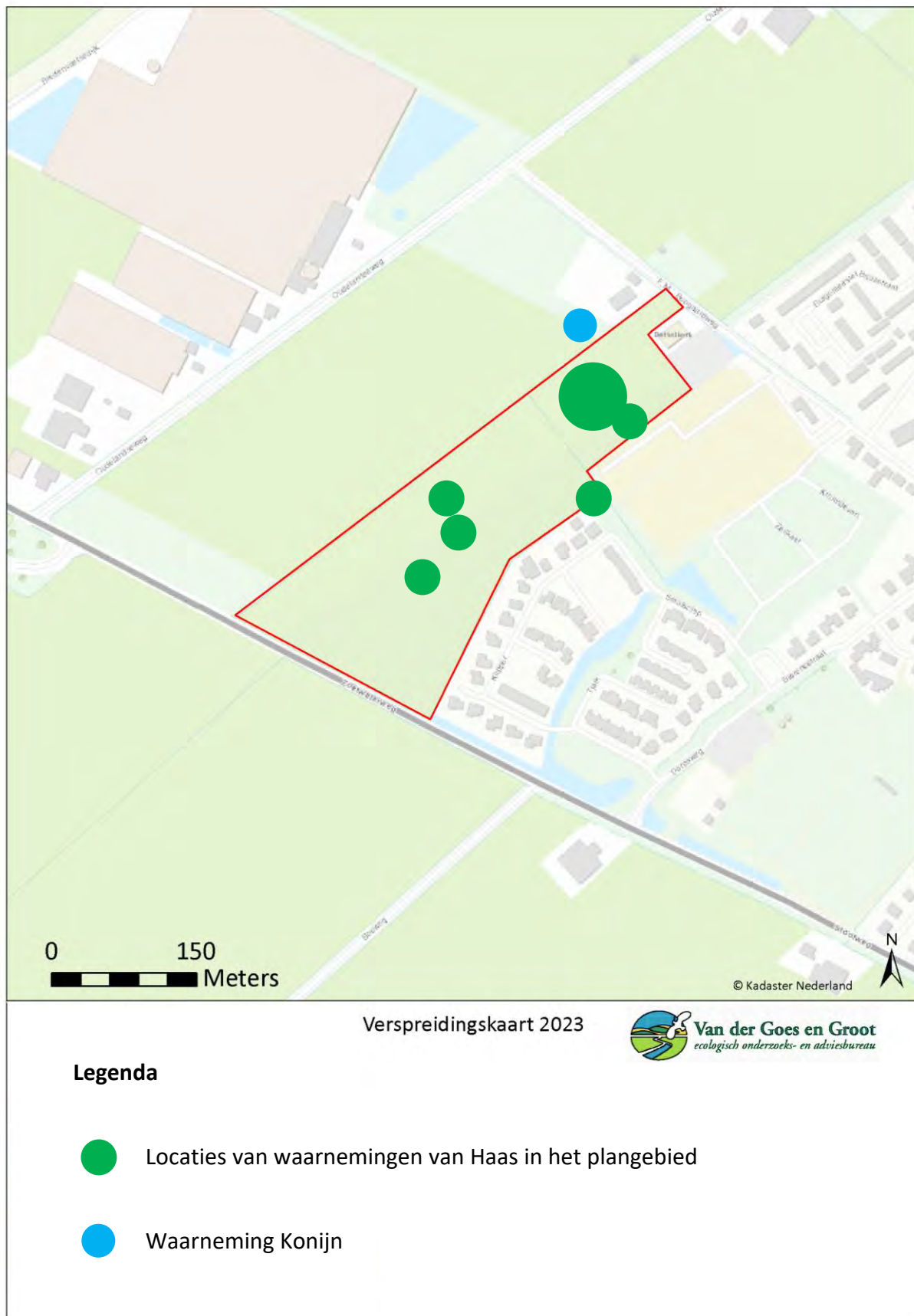
8 Bijlagen

Bijlage 1	Vanglocatie Waterspitsmuis
Bijlage 2	Verspreidingskaart Haas en Konijn
Bijlage 3	Huidige natuurwetgeving

Bijlage 1 Vanglocatie Waterspitsmuis

Bijlage 2 Verspreidingskaart Haas en Konijn

Bijlage 3 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 3.1 Wet Natuurbescherming (Wnb)

De Wet Natuurbescherming (Wnb) is het nationale wettelijke kader waarin de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet zijn samengevoegd.

In de Wnb is zowel de soortbescherming van wilde flora en fauna geregeld als de gebiedsbescherming die veelal voortkomt uit bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn.

De provincies zijn, op enkele uitzonderingen na, het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de ontheffingsverlening en handhaving.

Bijlage 3.1.1 Zorgplicht

Een belangrijke bepaling van de Wnb is de zorgplicht die stelt dat “een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

Bijlage 3.2 Soortbescherming

Bijlage 3.2.1 Categorieën

Onder de Wnb wordt een aantal soorten planten en dieren beschermd. Er zijn vier categorieën met beschermde soorten. Twee categorieën bevatten de soorten die respectievelijk zijn beschermd onder de Europese Habitatrichtlijn en soorten genoemd in de Europese Vogelrichtlijn.

Naast deze Europees beschermde soorten heeft de wetgever nog een extra categorie soorten toegevoegd, de ‘andere soorten’.

Per provincie is conform artikel 3.11 nog een vierde categorie opgesteld, die van de ‘vrijgestelde soorten’. Alleen soorten uit de derde categorie kunnen worden vrijgesteld. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht bij het overtreden van de verbodsbepalingen (zie Bijlage 3.2.2) bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer. De lijst van vrijgestelde soorten kan per provincie variëren en is te vinden in Tabel 8.

Daarnaast zijn Bosmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis in of op gebouwen of daarbij behorende erven in alle gevallen vrijgesteld van de genoemde verboden in artikel 3.10.

Tabel 8.
Vrijgestelde soorten per provincie.
Rood=niet vrijgesteld.

	DR	FL	FR	GL	GR	L	NB	NH	OV	UT	ZH	ZL
Zoogdieren												
Aardmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bosmuis*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bunzing	+		+		+	+				+	+	
Dwergmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dwergspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Eekhoorn						+ ¹						
Egel	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
Gewone bosspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Haas	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Hermelijn	+		+		+	+				+	+	
Huisspitsmuis*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Konijn	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Ondergrondse woelmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Ree	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Rosse woelmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Steenmarter						+ ²						
Tweekleurige bosspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Veldmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Vos	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Wezel	+		+		+	+				+	+	
Wild zwijn							+					
Woelrat	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Amfibieën en reptielen												
Bruine Kikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Gewone pad	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hazelworm						+ ³						
Kleine watersalamander	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Levendbarende hagedis						+ ⁴						
Meerkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bastaardkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

*: algemene vrijstelling wanneer soorten zich in/op gebouwen en bijhorende erven bevinden

+1:geldt in de periode maart-april en juli t/m november

+2:geldt in de periode 15 augustus t/m februari

+3:geldt in de periode juli t/m september

+4:geldt in de periode 15 augustus t/m 15 oktober

Bijlage 3.2.2 Verbodsbepalingen

De Wnb bepaalt conform artikel 3.1, 3.5 & 3.10 dat de volgende zaken verboden zijn:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn, vogels genoemd in de Vogelrichtlijn en aangewezen 'andere soorten' opzettelijk te doden of te vangen¹
2. Het is verboden dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn opzettelijk te verstoren.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van hierboven genoemde soorten te vernielen of te beschadigen of nesten of eieren van vogels weg te nemen.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste punt opzettelijk te verstoren als deze verstoring van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
5. Het is verboden planten van soorten genoemd in de Habitatrichtlijn (bijlage IV, Bijlage 1 Verdrag van Bern) of als 'andere soorten' (Bijlage B bij de wet) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Bijlage 3.2.3 Ontheffingsmogelijkheid

Ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting zoals het slopen, renoveren of bouwen van woningen, het dempen van wateren of het aanleggen bedrijventerreinen, kan beschadiging of vernieling tot gevolg hebben van de voortplantings- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende (beschermde) soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het project plaatsvindt. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing voor de Wnb verkregen worden.

Als er beschermde soorten (zie Bijlage 3.2.1) voorkomen die niet zijn vrijgesteld én verbodsbepalingen (zie Bijlage 3.2.2) worden overtreden, dan is ontheffing vereist of moet, indien mogelijk, conform art. 3.31 gewerkt worden met een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode.

De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het bevoegde gezag (veelal de provincie waarin het plangebied is gelegen). Belangrijk daarbij is de vraag in hoeverre schade optreedt, of de gunstige staat van instandhouding van de

¹Het betreft soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, soorten genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijke verspreidingsgebied. Alsmede andere soorten, genoemd in bijlage, onderdeel A, bij de wet.

betrokken soort(en) in gevaar komt en of er bevredigende alternatieven voorhanden zijn voor de ingreep of de locatie daarvan.

Bijlage 3.2.4 Wettelijk belang

Per categorie is het bij het al dan niet verkrijgen van een ontheffing belangrijk wat het belang is van het uit te voeren plan en de te verkrijgen ontheffing. Als schade niet te voorkomen is, dient één van de onderstaande wettelijke belangen van toepassing te zijn:

Soorten van de Vogelrichtlijn

Ontheffing is nodig:

- ♣ in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid.
- ♣ in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.
- ♣ ter bescherming van flora en fauna.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Ontheffing is nodig:

- ♣ ter bescherming van flora en fauna.
- ♣ in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Andere soorten

Ontheffing is nodig:

- ♣ ter bescherming van flora en fauna.
- ♣ in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.
- ♣ in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting van gebieden en het toekomstig gebruik daarvan.
- ♣ ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen.

Bijlage 3.2.5 Broedvogels

Voor broedvogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Als men verstorende activiteiten buiten het broedseizoen laat plaatsvinden worden de vogels geacht te kunnen uitwijken, treedt geen schade op en is geen ontheffing noodzakelijk.

Er is een uitzondering, vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' en zijn daarom jaarrond beschermd. Er zijn vier verschillende categorieën 'jaarrond beschermde broedvogels', categorie 1 t/m 4, zie kader volgende pagina.

Kader: Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten en bijbehorende categorie.

Soort	Categorie	Toelichting codes
Boomvalk	4	Vogelsoorten waarvan de nesten in
Buizerd	4	principe jaarrond zijn beschermd met
Gierzwaluw	2	beschermingscategorie:
Grote gele kwikstaart	3	1 = soorten die ook buiten het
Havik	4	broedseizoen het nest gebruiken als vaste
Huismus	2	rust- of verblijfplaats,
Kerkuil	3	2 = koloniebroeders die elk broedseizoen
Oehoe	3	op dezelfde plaats broeden en die daarin
Ooievaar	3	zeer honkvast zijn of afhankelijk van
Ransuil	4	bebouwing of biotoop,
Roek	2	3 = soorten die elk jaar op dezelfde plaats
Slechtvalk	3	broeden en die daarin zeer honkvast zijn of
Sperwer	4	afhankelijk van bebouwing,
Steenuil	1	4 = soorten die niet of nauwelijks zelf in
Wespendief	4	staat zijn een nest te maken.
Zwarte wouw	4	

De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten gedurende het hele jaar zijn beschermd is in 2009 aangepast (zie kader). **Let wel!** Bij de bescherming van een jaarrond beschermd nest of verblijf wordt zowel de verblijfplaats als de (directe) omgeving die nodig is voor het succesvol functioneren daarvan, betrokken!

Voor jaarrond beschermde soorten kan, meestal alleen buiten het broedseizoen, wél ontheffing worden aangevraagd. Een 'omgevings-check' is dan vereist. Een deskundige moet in dat geval vaststellen of de desbetreffende soort zelfstandig een vervangend nest kan vinden in de omgeving, of dat met verzachtende en/of compenserende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rustplaats gegarandeerd kan worden. Om zeker te zijn dat geplande of genomen maatregelen hiertoe voldoende zijn, moeten deze middels een ontheffingsaanvraag worden voorgelegd aan de provincie. Als geen schade optreedt en de gunstig staat van instandhouding niet in gevaar komt, zal de aanvraag (positief) worden afgewezen. Het is uiteraard essentieel dat de (aan de provincie) voorgestelde maatregelen ook daadwerkelijk worden genomen.

Categorie 5-soorten

Er is nog een categorie met 'bijzondere' vogelsoorten (Categorie 5) Deze soorten keren (zoals ook jaarrond beschermde soorten) weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van deze soorten zijn de verblijfplaatsen alleen dan beschermd als 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen'.

Bijlage 3.2.6 Gedragscodes

Indien men in het bezit is van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode hoeft bij werkzaamheden in het kader van

natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig gebruik en van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting voor Vogelsoorten (artikel 3.1), Habitatrictlijnsoorten (artikel 3.5) en andere soorten (artikel 3.10) geen ontheffing te worden aangevraagd, mits aantoonbaar wordt gewerkt met deze gedragscode (artikel 3.31). De bewijslast dat correct is en wordt gehandeld volgens de gevolgde gedragscode ligt bij de initiatiefnemer.

Het is ook mogelijk te werken conform een dergelijke goedgekeurde gedragscode zonder deze zelf te hebben opgesteld. Te beïnvloeden soorten dienen dan wel in de gebruikte gedragscode te worden behandeld en er moet een belang zijn voor het project vergelijkbaar met genoemde belangen uit de VRL, HRL of de 'andere soorten'.

Bijlage 3.3 Gebiedsbescherming

De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden. In de Wnb (art. 1.12) wordt ook verordend dat (provinciaal) gebieden aangewezen worden binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Tevens wordt aangegeven dat provincies mogelijkheden hebben ook andere belangrijke gebieden aan te wijzen vanwege hun landschapelijke- of natuurwaarden.

Bijlage 3.3.1 Natura 2000

Nederland en andere EU-landen hebben in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aangewezen, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Een overzicht van Natura 2000-gebieden is te vinden op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=0>

Habitattoets

Wanneer plannen bestaan een project in of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegde gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Indien negatieve effecten van een project niet kunnen worden uitgesloten, dient een toetsing te worden uitgevoerd. Als uit deze toetsing (ook wel 'Habitattoets' genoemd) blijkt dat een plan (mogelijk) significante negatieve gevolgen heeft, vindt de vergunningaanvraag plaats via een 'passende beoordeling'. Daarbij moeten ook cumulatieve effecten zijn meegenomen.

Alleen als uit de passende beoordeling met zekerheid blijkt dat geen significante gevolgen zullen optreden, of als het gaat om activiteiten met een groot openbaar belang en waarvoor geen alternatieven zijn, wordt vergunning verleend.

Als uit de 'Habitattoets' blijkt dat een activiteit negatieve gevolgen kan hebben die niet significant zijn, vindt de vergunningaanvraag plaats via een verslechterings- en verstoringstoets. Bij deze toets wordt via een uitgebreide effectbeoordeling nagegaan of activiteiten een kans met zich meebrengen op verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten. Het bevoegd gezag geeft een vergunning af als de verslechtering of verstoring in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen aanvaardbaar is.

Externe werking

Belangrijk bij de bepalingen rond Natura 2000- gebieden is de 'externe werking'. Dit betekent dat ook projecten buiten het Natura 2000- netwerk met mogelijk negatieve gevolgen binnen het netwerk, getoetst moeten worden aan doelen van betrokken gebied of gebieden. Een bijzondere vorm van externe werking is de (extra) uitstoot van stikstof door een project die kan neerslaan binnen Natura 2000-gebieden en daar voor schade kan zorgen. Aangetoond moet worden dat geen negatieve gevolgen mogelijk kunnen zijn op Natura 2000-gebieden.

Bijlage 3.4 Overige gebiedsbescherming

Bijlage 3.4.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Ingrepen in gebieden die horen bij het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS) worden in principe niet toegestaan, tenzij bijvoorbeeld uitgesloten is dat de ingreep een negatief effect heeft op het netwerk of de ingreep een groot maatschappelijk belang dient. Getoetst wordt of een ingreep van invloed is op 'wezenlijke kenmerken en waarden', het NNN kent geen toetsing op 'externe werking'. Als een ingreep wordt toegestaan, moeten eventuele nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen en de resterende schade moet worden gecompenseerd. Uitgangspunt bij het toestaan van ingrepen is dat netto sprake moet zijn van een versterking van het netwerk.

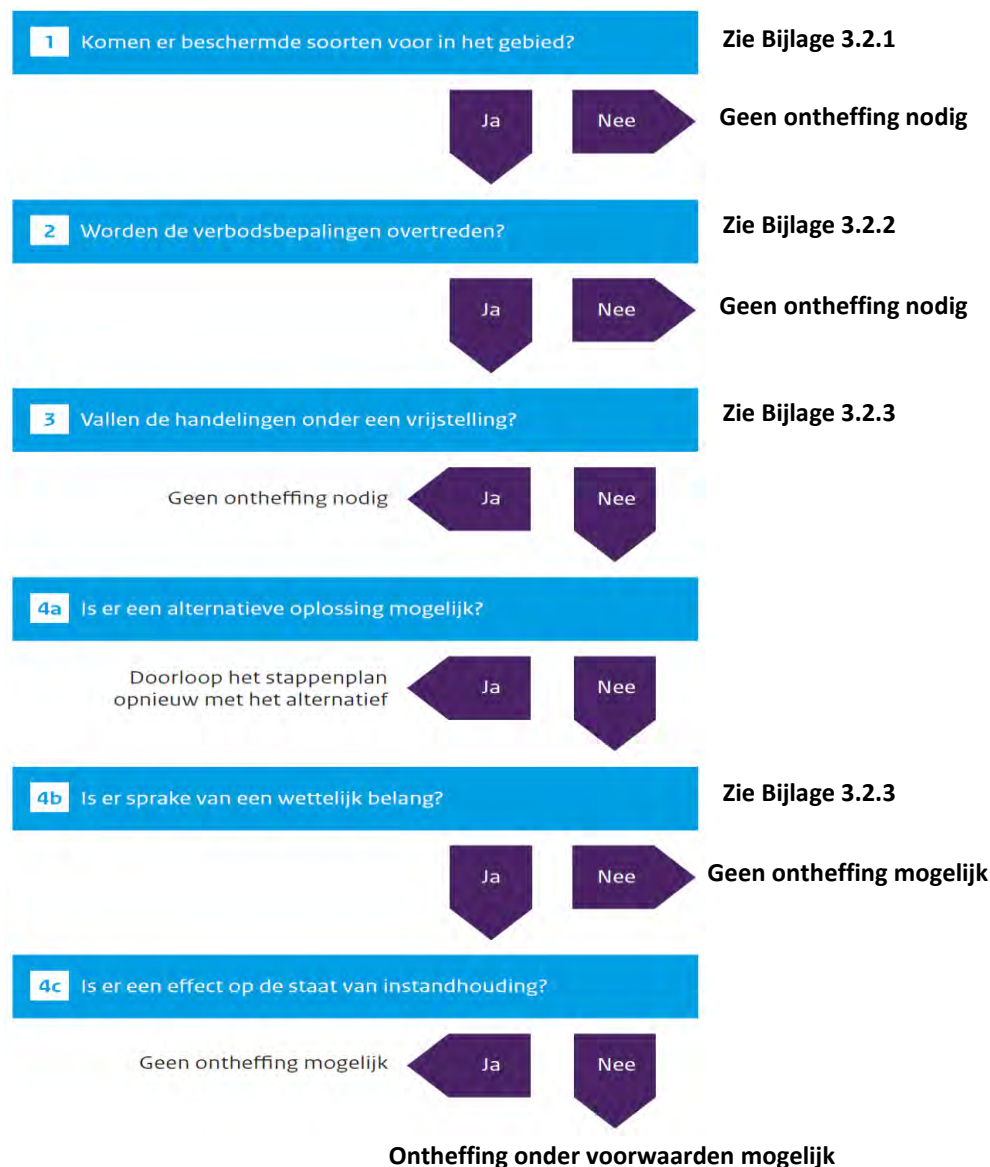
Bijlage 3.4.2 Overige natuurwetgeving

Naast de behandelde wetgeving zijn soms andere gebied beschermende bepalingen van kracht. Dit kunnen regionale of provinciale plannen of visies zijn die gebieden of soorten (extra) beschermen. Een voorbeeld hiervan zijn de 'weidevogelleefgebieden' van de Provincie Noord-Holland. Per plangebied zal op maat moeten worden nagegaan of dergelijke bepalingen aan de orde zijn.

Bijlage 3.5 Procedure

Als bij aanvang van een project niet uitgesloten is dat beschermde soorten voorkomen of negatieve effecten op beschermde gebieden

Figuur 3.
Stappenplan
procedure
ecologisch
onderzoek en
ontheffing

kunnen optreden, is een ecologische *quickscan* nodig en dient het stroomschema uit Figuur 3 te worden gevolgd.

Als op grond van deze *quickscan* de aanwezigheid van dergelijke soorten of gevolgen niet zijn uit te sluiten én wordt gezien dat negatieve effecten kunnen optreden, is vervolgonderzoek noodzakelijk.

Tijdens het vervolgonderzoek wordt het plangebied geïnventariseerd op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Indien aangetroffen worden de gebruiksfuncties van deze soorten in beeld gebracht. Vervolgens wordt opnieuw onderzocht of negatieve gevolgen mogelijk zijn door uitvoering van de plannen.

Bijlage 3.5.1 Ontheffingsaanvraag Wnb

Als stap 4a uit het stroomschema negatief is omdat een project of plan locatie gebonden is en er geen alternatieven zijn, is een

ontheffingsaanvraag waarschijnlijk aan de orde. Een dergelijke aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- ♣ Een projectplan waarin onder meer de locatie, de werkwijze, de te verwachten schade, de te nemen maatregelen, de alternatievenstudie en het wettelijk belang gedetailleerd worden beschreven.
- ♣ Een actuele en volledige inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied (ongeveer 3-5 jaar geldig).

De aanvraag kan voorafgaand aan het aanvragen van een omgevingsvergunning plaatsvinden. De aanvraag wordt gedaan bij de provincie waarin het plangebied is gelegen.

Het is ook mogelijk 'aan te haken' bij het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de 'Wet algemene bepalingen omgevingsrecht' (WABO).

Men dient op het digitale aanvraagformulier van het omgevingsloket (OLO) dan aan te geven dat 'Handelingen worden verricht met gevolgen voor beschermde dieren en planten'. Ook hierbij dient een projectplan en inventarisatie bijgevoegd te worden.

De gemeente waarbij de aanvraag is ingediend stuurt de informatie omtrent beschermde flora en fauna naar de provincie die een 'Verklaring van geen bedenkingen' (VVGB) afgeeft als onderdeel van de omgevingsvergunning.

De provincie handhaaft bepalingen uit eventuele ontheffingen en vergunningen en de eventuele werking van de Wnb bij projecten waar geen ontheffing is aangevraagd. Ook het volgen van gedragscodes wordt gehandhaafd door de provincie. Mogelijke sancties zijn geldelijke boetes of het stilleggen van werkzaamheden.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Hazenkoog 35A
1822 BS Alkmaar

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

www.vandergoesengroot.nl